

SAMENVATTING VAN DE SOMMATIEBRIEF

Op 12 mei 2026 stuurde Advocates for the Future een sommatiebrief aan het Havenbedrijf Rotterdam. Advocates for the Future houdt het Havenbedrijf verantwoordelijk voor zijn bijdrage aan gevaarlijke klimaatverandering. In de brief wordt het Havenbedrijf gesommeerd om zijn klimaatbeleid en fossiele activiteiten in de haven in lijn te brengen met de doelstellingen van het Akkoord van Parijs.

Lees hieronder een samenvatting van de brief.

Lees de volledige brief [hier](#).

1. KERN: DE ZAAK VOOR DE TOEKOMST

De Rotterdamse haven is een van de grootste fossiele energie- en industriehubs van Europa. De olie, kolen en gas die in de Rotterdamse haven worden ingevoerd, verwerkt en doorgevoerd zorgen voor veel uitstoot van broeikasgassen.

Het gaat om **604 Mton CO₂-equivalent** per jaar. Dat is 50x zoveel als de uitstoot van Schiphol en van Tata Steel Nederland.

Het Havenbedrijf is al lange tijd bekend met de gevolgen van klimaatverandering. Sinds 2007 spreekt het de ambitie uit om koploper te zijn in de energietransitie. Het Havenbedrijf heeft zich gecommitteerd aan de doelstellingen van het Akkoord van Parijs en aan twee concrete doelen:

- 55% uitstootreductie in 2030 (ten opzichte van 1990).
- Klimaatneutraliteit in 2050.

Toch is de totale uitstoot van de haven de afgelopen 15 jaar niet gedaald.

Het klimaatbeleid van het Havenbedrijf faalt. En dat komt omdat het Havenbedrijf geen plan heeft voor de afbouw van de fossiele activiteiten in de haven. Dat is onrechtmatig.

Een afbouwplan is nodig. Voor het klimaat, maar ook voor de economie en strategische autonomie.

Wij doen deze zaak in het bijzonder voor jongeren en voor toekomstige generaties zodat zij niet onevenredig worden belast met de gevolgen van gevaarlijke klimaatverandering.

2. HET HAVENBEDRIJF HEEFT EEN ZWAARWEGENDE VERANTWOORDELIJKHEID

Het Havenbedrijf heeft een zwaarwegende juridische verantwoordelijkheid om de bijdrage van de Rotterdamse haven aan klimaatverandering te beperken.

Die verplichting volgt onder meer uit:

- **De verantwoordelijkheid om mensenrechten te beschermen.** De Hoge Raad, het Europees Hof voor de Rechten van de Mens en het Internationaal Gerechtshof zijn duidelijk: klimaatverandering vormt een urgente en existentiële bedreiging voor de mensheid en schendt mensenrechten. Omdat het Havenbedrijf bijdraagt aan

klimaatverandering en invloed heeft op de fossiele activiteiten in de haven, heeft het een verplichting om gevaarlijke klimaatverandering tegen te gaan.

- **De rol van het Havenbedrijf als overheidsdeelname.** Het Havenbedrijf is een overheidsdeelname en is belast met publieke taken. De nauwe verwevenheid met het publieke domein brengt met zich dat de verplichtingen van het Havenbedrijf niet of nauwelijks onderdoen aan de inspanningen die van publieke instellingen en de Staat kunnen worden verwacht.
- **De rol van het Havenbedrijf als systeemspeler.** Als beheerder, exploitant en ontwikkelaar van de haven heeft het Havenbedrijf een centrale rol in mondiale energie- en industriële ketens. Juist vanwege deze invloedrijke positie rust op het Havenbedrijf een verplichting om de energietransitie actief vorm te geven.
- **De historische uitstoot van de haven.** De haven van Rotterdam is al decennia een fossiel knooppunt en heeft historisch gezien substantieel bijgedragen aan klimaatverandering. Uit het Akkoord van Parijs volgt dat hoe meer een staat historisch gezien heeft bijgedragen aan klimaatverandering, hoe zwaarder de verantwoordelijkheid is. Dat geldt ook voor bedrijven, zo oordeelde het Hof Den Haag in de zaak tegen Shell.
- **Het belang van toekomstige generaties.** Klimaatverandering raakt in het bijzonder jongeren en toekomstige generaties, die de zwaarste gevolgen zullen dragen van klimaatverandering. Het Havenbedrijf heeft een verantwoordelijkheid om nu in actie te komen om onevenredige lasten bij toekomstige generaties te voorkomen.

3. HET HAVENBEDRIJF NEEMT TE WEINIG VERANTWOORDELIJKHEID

Het Havenbedrijf erkent dat het een verantwoordelijkheid draagt om gevaarlijke klimaatverandering tegen te gaan. Maar het Havenbedrijf meent dat die verantwoordelijkheid beperkt is tot de directe uitstoot van bedrijven in de haven. Dat is de "scope 1" uitstoot van klanten, of anders gezegd: de uitstoot die binnen de grenzen van het haventerrein plaatsvindt.

Die benadering klopt niet. **Uitstoot kent geen grenzen.** Niet de boekhoudkundige kwalificatie, de "scope", of plaats van de uitstoot is bepalend, maar de impact van het Havenbedrijf op mens en klimaat.

Het Havenbedrijf maakt de fossiele activiteiten in de haven mogelijk. Die activiteiten vinden plaats op gronden die door het Havenbedrijf worden beheerd en uitgegeven. Het Havenbedrijf draagt dan ook een verantwoordelijkheid voor **de gevolgen van de fossiele activiteiten** die het faciliteert. Het Havenbedrijf moet alle mogelijke middelen inzetten om de negatieve gevolgen (de enorme uitstoot) van die fossiele activiteiten tegen te gaan.

4. AFBOUW VAN FOSSIELE ACTIVITEITEN IS NOODZAKELIJK

Om de 1,5°C-doelstelling te halen, moet wereldwijd het gebruik van fossiele brandstoffen structureel en versneld worden afgebouwd. Dat geldt ook voor de haven van Rotterdam: klimaatneutraliteit in 2050 is onmogelijk zonder een afbouw van fossiele activiteiten.

Het Havenbedrijf weet dit en verwacht ook dat de fossiele activiteiten zullen gaan verdwijnen. Toch ontbreekt een plan gericht op het gecontroleerd afbouwen van die fossiele activiteiten. Het Havenbedrijf zet – naar eigen zeggen – in op opbouw en ombouw. Afbouw volgt vanzelf wel, suggereert het Havenbedrijf. Dat is niet zo, en dat is ook niet verstandig. De klimaattransitie heeft **opbouw, ombouw en afbouw** nodig. Afbouw is cruciaal om daadwerkelijk uitstoot te verminderen en om de benodigde ruimte voor opbouw te creëren.

Afbouw is ook economisch en geopolitiek van belang. Een versnelde energietransitie verkleint financiële risico's, versterkt het Europese concurrentievermogen en vermindert fossiele afhankelijkheid. Dat is ook goed voor de **strategische autonomie** en **energie leveringszekerheid** in Nederland en Europa.

Het Havenbedrijf moet de regie nemen in deze transitie om een fossiele *lock-in* te voorkomen en om bedrijven duidelijkheid te geven. Daarin ligt de sleutel tot een toekomstbestendige haven waarin bedrijven juist blijven en niet vertrekken.

5. HET HAVENBEDRIJF KAN AFBOUWEN

Afbouw is niet alleen noodzakelijk, maar ook uitvoerbaar. Het Havenbedrijf heeft verschillende instrumenten om de afbouw van fossiele activiteiten in gang zetten, zoals (1) gronduitgifte, (2) contractvoorwaarden en afspraken met klanten, (3) infrastructuur-ontwikkeling en investeringsbeslissingen, en (4) financiële prikkels en tariefstructuren.

Het Havenbedrijf gebruikt deze instrumenten al, maar op te beperkte wijze: alleen voor "scope 1" en "scope 2" uitstoot. Het Havenbedrijf miskent dat het ook invloed heeft op de indirecte uitstoot (wat verreweg het grootste gedeelte van de uitstoot is, wel 97%).

De invloed van het Havenbedrijf ziet niet zozeer op waar uitstoot toevallig uit de schoorsteen komt, maar juist op de activiteiten in de haven. Omdat het Havenbedrijf invloed heeft op de activiteiten in de haven, kan en moet het afspraken maken over de gecontroleerde afbouw van fossiele activiteiten. Daarmee wordt zowel de directe als indirecte uitstoot van de haven gereduceerd.

Klanten zullen moeten meewerken met die afspraken; zij hebben zelf ook klimaatverplichtingen.

6. HET HAVENBEDRIJF HANDELT ONRECHTMATIG

In het kort: het Havenbedrijf heeft een zwaarwegende verantwoordelijkheid om gevaarlijke klimaatverandering tegen te gaan. Dat betekent dat het Havenbedrijf de fossiele activiteiten in de haven moet afbouwen. Het Havenbedrijf kan dat ook, maar doet het niet.

Het klimaatbeleid van het Havenbedrijf faalt. Dat blijkt ook:

- **De reductiedoestelling van 55% in 2030 wordt niet gehaald.**
- **De totale uitstoot (de 604 Mton CO₂-eq) is de afgelopen 15 jaar niet veranderd.**

Hiermee staat vast dat het Havenbedrijf niet zijn passende bijdrage levert aan het tegengaan van gevaarlijke klimaatverandering. Dat is onrechtmatig en in strijd met artikel 6:162 lid 2 BW.

7. WAT HET HAVENBEDRIJF MOET DOEN

Advocates for the Future eist dat het Havenbedrijf de volgende maatregelen treft:

- A. *Klimaatbeleid in lijn met 1,5°C*:** het Havenbedrijf past zijn klimaatbeleid zodanig aan dat alle fossiele activiteiten in het havengebied in lijn worden gebracht met de 1,5°C doelstelling van het Akkoord van Parijs, waarbij rekening wordt gehouden met de mondiale uitstoot van de fossiele activiteiten.
- B. *Afbouw fossiele activiteiten*:** het Havenbedrijf spant zich tot het uiterste in om de fossiele activiteiten in de haven gecontroleerd, maar snel af te bouwen met als uiteindelijk doel een volledig klimaatneutrale haven in 2050, waarbij rekening wordt gehouden met de mondiale uitstoot van de fossiele activiteiten.
- C. *Sectorspecifieke afbouwpaden*:** het Havenbedrijf stelt sectorspecifieke afbouwpaden vast, met concrete doelen voor 2030, 2035, 2040, 2045 en 2050.
- D. *Reductie van 55% in 2030*:** het Havenbedrijf vermindert de directe uitstoot van bedrijven in de haven alsnog met ten minste 55% in 2030 ten opzichte van 1990.
- E. *Klantenbeleid en bedrijfsvoering*:** het Havenbedrijf brengt zijn klantenbeleid en bedrijfsvoering in lijn met de eisen A tot en met D. Dit betekent dat – tenzij het aantoonbaar past binnen de vast te stellen afbouwpaden – het Havenbedrijf:
 - Geen nieuwe contracten voor fossiele activiteiten aangaat;
 - Bestaande contracten voor fossiele activiteiten niet verlengt;
 - Met klanten bindende afspraken maakt over de afbouw van fossiele activiteiten;
 - Fossiele contracten beëindigt als klanten weigeren mee te werken;
 - Geen nieuwe investeringen doet in projecten voor fossiele uitbreiding of ontwikkeling;
 - Financiële prikkels en tariefstructuren inzet om fossiele afbouw te stimuleren.
- F. *Monitoring en rapportage*:** het Havenbedrijf ontwikkelt een systematische en transparante aanpak voor het monitoren en rapporteren van de totale mondiale uitstoot van broeikasgassen die samenhangt met de fossiele activiteiten in de haven.
- G. *Klimaattransitieplan*:** het Havenbedrijf stelt uiterlijk binnen zes maanden een effectief en uitvoerbaar klimaattransitieplan op dat in lijn is met de doelstellingen van het Akkoord van Parijs en waarin de maatregelen onder A tot en met F concreet worden uitgewerkt.
- H. *Stakeholders*:** het Havenbedrijf spant zich actief in om bij relevante stakeholders de uitfasering van fossiele activiteiten structureel op de agenda te zetten en te houden.

8. HET VERVOLG

Het Havenbedrijf moet binnen zes weken reageren en bevestigen dat het aan de eisen van Advocates for the Future zal voldoen. Doet het Havenbedrijf dat niet, dan zal Advocates for the Future een civiele procedure bij de rechtbank beginnen.